

ภาคผนวก ข

เอกสารหลักสูตรบูรณาการและตัวอย่างแผนการสอน

หลักสูตรแบบบูรณาการ

โรงเรียนบ้านผาสุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 22,23,24 ได้ให้แนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบอบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ มีลักษณะเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 27 กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ใน

การจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

ดังนั้น จึงเป็นบทบาทและภาระหน้าที่ของสถานศึกษาโดยตรงที่จะต้องแปลงหลักสูตรที่กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ไปสู่รายละเอียดในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรของตนเองเพื่อเป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด และเพื่อสนองความต้องการของชุมชน ตลอดจนเพื่อสนองความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

โรงเรียนบ้านผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสนใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการ ผู้บริหาร และคณะครูจึงได้เข้าร่วมโครงการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการ กับนิสิตศึกษาศาสตร์คณาจารย์ สาขาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยพิจารณาการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการคิด มีทักษะและกระบวนการในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กล่าวคือเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในการดำรงชีวิต

โครงสร้างของหลักสูตร

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: บ้านผาสุกของเรา
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: เวียงทองน่าอยู่
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: สูงแผ่นดินเมืองสงบ
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: เมืองแพร่เมืองงาม
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: ถิ่นไทยล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: เรารักเมืองไทย

คำอธิบายรายวิชา

วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: บ้านผาสุกของเรา

120 ชั่วโมง

ศึกษาการดำรงชีวิตในสังคมของหมู่บ้านผาสุก ในเรื่องประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อมของตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและหมู่บ้าน การเป็นพลเมืองดี การเมือง การปกครอง หลักธรรมทางศาสนา ทรัพยากร วัฒนธรรมและภูมิปัญญา การดำรงชีพ เศรษฐกิจ การอาชีพ การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการทำงานและอาชีพ

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคมของหมู่บ้านผาสุก มีทักษะในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบ มีทักษะในการปฏิบัติงาน รักการทำงาน มีความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย รักษาสิ่งแวดล้อม ภาคภูมิใจในตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและหมู่บ้านของตนเองและประพุดิตตนเป็นพลเมืองดี

วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: เวียงทองน่าอยู่

120 ชั่วโมง

ศึกษาการดำรงชีวิตในสังคมของชุมชนตำบลเวียงทอง ในเรื่องประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อมของชุมชนตำบลเวียงทอง การเป็นพลเมืองดี การเมืองการปกครอง หลักธรรมทางศาสนา ทรัพยากร วัฒนธรรมและภูมิปัญญา การดำรงชีพ เศรษฐกิจ การอาชีพ การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการทำงานและอาชีพ

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคมของชุมชนตำบลเวียงทอง มีทักษะในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบ มีทักษะในการปฏิบัติงาน รักการทำงานมีความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย รักษาสิ่งแวดล้อม ภาคภูมิใจในตนเอง ชุมชนตำบลเวียงทองของตนเองและประพุดิตตนเป็นพลเมืองดี

วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: สูงเม่นเมืองสงข

120 ชั่วโมง

ศึกษาการดำรงชีวิตในสังคมของชุมชนอำเภอสูงเม่น ในเรื่องประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อมของชุมชนอำเภอสูงเม่น การเป็นพลเมืองดี การเมืองการปกครอง หลักธรรมทางศาสนา ทรัพยากร วัฒนธรรมและภูมิปัญญา การดำรงชีพ เศรษฐกิจ การอาชีพ การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการทำงานและอาชีพ

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคมของชุมชนอำเภอสูงเม่น มีทักษะในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบ มีทักษะในการปฏิบัติงาน รักการทำงานมีความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย รักษาสิ่งแวดล้อม ภาคภูมิใจในตนเอง และชุมชนอำเภอของตนเอง ตลอดจนประพฤติตนเป็นพลเมืองดี

วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: เมืองแพร่เมืองงาม

160 ชั่วโมง

ศึกษาการดำรงชีวิตในสังคมของจังหวัดแพร่ ในเรื่องประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อมของจังหวัดแพร่ การเป็นพลเมืองดี การเมืองการปกครอง หลักธรรมทางศาสนา ทรัพยากร วัฒนธรรมและภูมิปัญญา การดำรงชีพ เศรษฐกิจ การอาชีพ การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการทำงานและอาชีพ

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคมของจังหวัดแพร่ มีทักษะในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบ มีทักษะในการปฏิบัติงาน รักการทำงาน มีความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย รักษาสิ่งแวดล้อม ภาคภูมิใจในจังหวัดของตนเอง ตลอดจนประพฤติตนเป็นพลเมืองดี

วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: ถิ่นไทยล้านนา

160 ชั่วโมง

ศึกษาการดำรงชีวิตในสังคมของล้านนาหรือภาคเหนือ ในเรื่องประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อมของภาคเหนือ การเป็นพลเมืองดี การเมืองการปกครอง หลักธรรมทางศาสนา ทรัพยากร วัฒนธรรมและภูมิปัญญา การดำรงชีพ เศรษฐกิจ การอาชีพ การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการทำงานและอาชีพ

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคมของล้านนาหรือภาคเหนือ มีทักษะในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบ มีทักษะในการปฏิบัติงาน รักการทำงาน มีความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย รักษาสิ่งแวดล้อม ภาครัฐมีใจในท้องถิ่นล้านนาหรือภาคเหนือ ตลอดจนประเพณีคตินเป็นพลเมืองดี

วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: เรารักเมืองไทย

160 ชั่วโมง

ศึกษาการดำรงชีวิตในสังคมของประเทศไทย ในเรื่องประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อมของประเทศไทย การเป็นพลเมืองดี การเมืองการปกครอง หลักธรรมทางศาสนา ทรัพยากร วัฒนธรรมและภูมิปัญญา การดำรงชีพ เศรษฐกิจ การอาชีพ การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการทำงานและอาชีพ

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคมของประเทศไทย มีทักษะในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบ มีทักษะในการปฏิบัติงาน รักการทำงาน มีความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย รักษาสิ่งแวดล้อม ภาครัฐมีใจในความเป็นไทย ตลอดจนประเพณีคตินเป็นพลเมืองดี

หน่วยการเรียนรู้

วิชา การดำรงชีวิตในสังคม: บ้านผาสุกของเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่ 1 ครอบครัวและตัวเรา

หน่วยที่ 1.1 ตัวเรา

หน่วยที่ 1.2 ครอบครัว

หน่วยที่ 2 นักสำรวจ

หน่วยที่ 2.1 บ้านของเรา

หน่วยที่ 2.2 โรงเรียนของเรา

หน่วยที่ 2.3 ชุมชนชาติรอบบ้าน

หน่วยที่ 2.4 สังคมบ้านเรา

หน่วยที่ 3 พออยู่พอกิน

- หน่วยที่ 3.1 อยู่ให้เป็น
- หน่วยที่ 3.2 กินให้เป็น
- หน่วยที่ 3.3 ใช้จ่ายให้เป็น
- หน่วยที่ 3.4 เลี้ยงชีพเป็น

หน่วยที่ 4 ชาติไทย

- หน่วยที่ 4.1 ความเป็นไทย
- หน่วยที่ 4.2 พ่อหลวง
- หน่วยที่ 4.3 บุคคลตัวอย่าง
- หน่วยที่ 4.4 ภูมิปัญญา

หน่วยที่ 5 เด็กดีมีศาสนา

- หน่วยที่ 5.1 พุทธประวัติ
- หน่วยที่ 5.2 หลักธรรมคำสอน
- หน่วยที่ 5.3 ชาวพุทธที่ดี

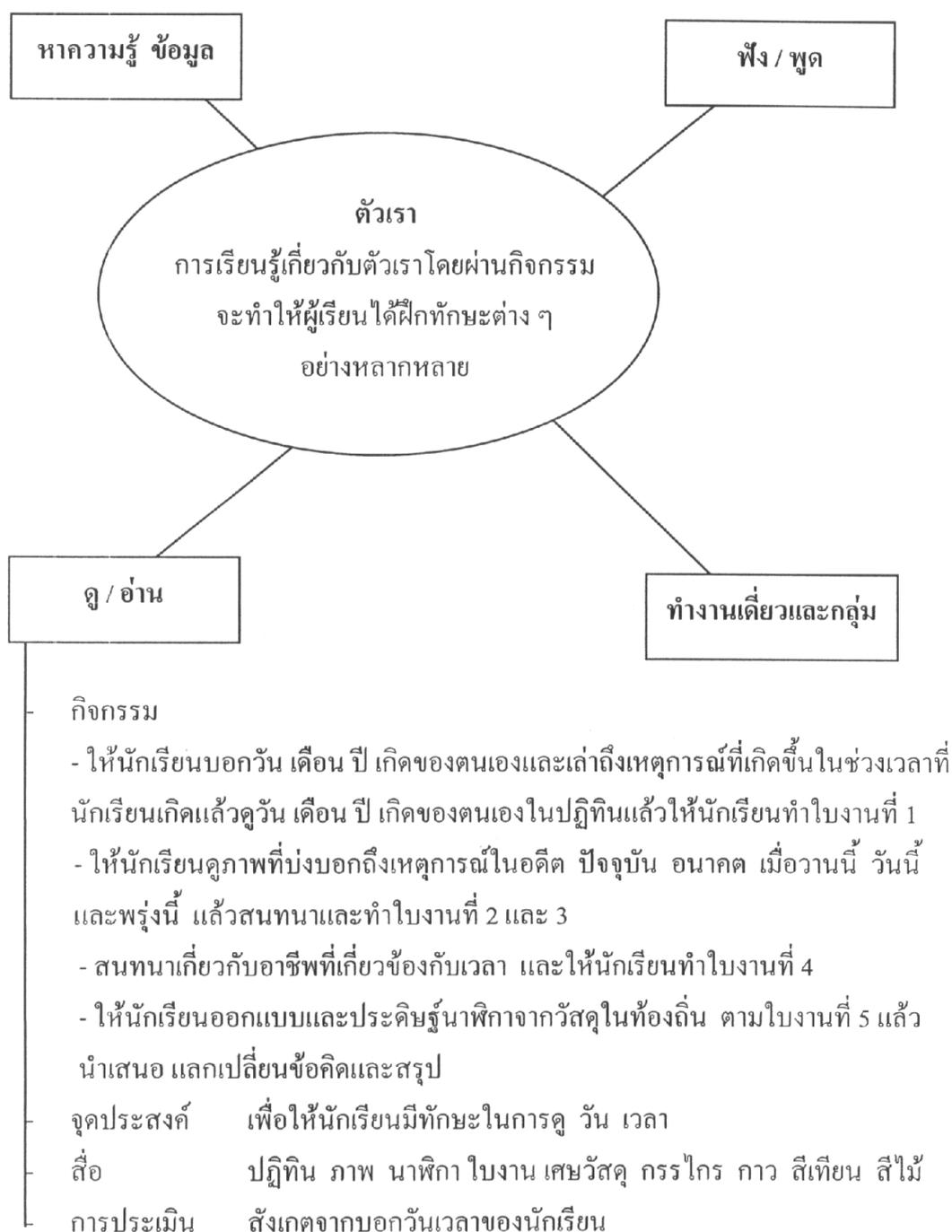
หน่วยที่ 6 เด็กดียุคประชาธิปไตย

- หน่วยที่ 6.1 ลูกที่ดีของพ่อแม่
- หน่วยที่ 6.2 ศิษย์ที่ดีของครู

หน่วยการเรียนรู้

วิชาการดำรงชีวิตในสังคม: บ้านผาสุกของเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง	เวลาเรียน
หน่วยที่ 1 ครอบครัวและตัวเรา		
หน่วยที่ 1.1 ตัวเรา	ส.4.1.1-4.1.3 ง.1.1.1-1.1.5 ง.1.2.1,1.2.3-1.2.5 ง.3.1.1-3.1.4 ง.4.1.1-4.1.4	4 ชั่วโมง
หน่วยที่ 1.2 ครอบครัว	ส.4.2.1-4.2.3 ง.1.1.1,1.1.3,1.1.4 ง.1.2.1,1.2.4,1.2.5	7 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2 นักสำรวจ		
หน่วยที่ 2.1 บ้านของเรา	ส.5.1.1-5.1.3 ง.1.1.1-1.1.5 ง.1.2.1- 1.2.5 ง.3.1.1-3.1.4 ง.4.1.1-4.1.2ง.5.1.1	8 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2.2 โรงเรียนของเรา	ส.4.1.1-4.1.3 ส.5.1.1-5.1.3 ง.1.1.1- 1.1.5 ง.1.2.1-1.2.5 ง.4.1.1,4.1.2 ง.5.1.1	7 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2.3 ธรรมชาติรอบบ้าน	ส.5.2.1-5.2.4 ง.1.1.1-1.1.5 ง.3.1.1- 3.1.4 ง.4.1.1-4.1.3	7 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2.4 สังคมบ้านเรา	ส.5.2.2 ง.1.1.1-1.1.5 ง.1.2.1-1.2.5 ง.3.1.1-3.1.4 ง.4.1.3 ง.5.1.1	5 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3 พอยู่พอกิน		
หน่วยที่ 3.1 อยู่ให้เป็น	ส.3.1.4 ง.1.1.1- 1.1.5ง.1.2.1,1.2.2,1.2.4,1.2.5 ง.3.1.1,3.1.3,3.1.4 ง.4.1.3 ง.5.1.1	4 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3.2 กินให้เป็น	ส.3.1.1-3.1.3 ง.1.1.1-1.1.5 ง.1.2.1- 1.2.5 ง.3.1.1-3.1.3 ง.4.1.1-4.1.3	6 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3.3 ใช้จ่ายให้เป็น	ส.3.2.2-3.2.4 ง.1.1.1-1.1.5 ง.1.2.1- 1.2.5 ง.3.1.1-3.1.4	5 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3.4 เลี้ยงชีพเป็น	ส.3.2.1 ง.1.1.1-1.1.5 ง.1.2.1-1.2.5 ง.3.1.1-3.1.4 ง.4.1.1-4.1.3 ง.5.1.1	7 ชั่วโมง
รวม		60 ชั่วโมง

มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง:

ศ. 4.1.1 – 4.1.3 ง. 1.1.1 – 1.1.5 ง. 1.2.1 , 1.2.3 – 1.2.5 ง. 3.1.1 – 3.1.4 ง. 4.1.1 – 4.1.2

ใบงานที่ 1

วัน เดือน ปีเกิด

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมชื่อเดือน ปีพ.ศ.ที่นักเรียนเกิด เขียนวันที่ลงตารางตามปฏิทิน
และระบายสีในช่องที่ตรงกับวันเกิดของนักเรียน

เดือน.....พ.ศ.....

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์

ใบงานที่ 2

เมื่อวานนี้ วันนี้ และพรุ่งนี้

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติจนแล้วตอบคำถาม

เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

1. ถ้าวันนี้เป็นวันที่ 1 พรุ่งนี้เป็นวันที่.....
2. ถ้าวันนี้เป็นวันอังคารเมื่อวานนี้เป็นวัน.....
3. ถ้าพรุ่งนี้เป็นวันที่ 5 วันนี้เป็นวันที่.....
4. ถ้าพรุ่งนี้เป็นวันเสาร์ วันนี้เป็นวัน.....
5. ถ้าวันนี้เป็นวันจันทร์ เมื่อวานนี้เป็นวัน.....

ใบงานที่ 3

อดีต ปัจจุบัน อนาคต

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วตอบคำถาม และระบายสีให้สวยงาม

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

1. ภาพในอดีตคือภาพใด.....
2. ปัจจุบันนักเรียนมีรูปร่างเหมือนเด็กในภาพใด.....
3. นักเรียนคิดว่า อนาคตนักเรียนจะมีรูปร่างเหมือนภาพ

ใด.....